

Νικόλαος Τραυλός

Πρύτανης Alba Graduate Business School

«ΕΙΝΑΙ ΜΕΓΑ ΛΑΘΟΣ Η ΕΝΟΧΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ»

ΤΗΣ ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ

Ο

Νικόλαος Τραυλός είναι καθηγητής Χρηματοοικονομικής και κάτοχος της επώνυμης ακαδημαϊκής έδρας «Καίτη Κυριακοπούλου» στο Alba Graduate Business School at the American College of Greece. Είναι επίσης πιθανότατα ο μοναδικός Έλληνας καθηγητής που παραιτήθηκε από το κρατικό πανεπιστήμιο, όχι για μια καλύτερη θέση στην Αμερική ή την Ευρώπη, αλλά για να εξακολουθεί να διδάσκει στην Ελλάδα στον μη αναγνωρισμένο ιδιωτικό τομέα. Ο κ. Τραυλός διετέλεσε πρόεδρος τμήματος και διευθυντής μεταπτυχιακού προγράμματος στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς (1993-1998) και έχει δημοσιεύσει στα πλέον έγκυρα επιστημονικά περιοδικά του κλάδου. Διετέλεσε επίσης μέλος του Δ.Σ. της Ελληνικής Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (2004-2009), της Επιτροπής Ανταγωνισμού (2009-2012) και σήμερα είναι πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Διεθνούς Αερολιμένας Αθηνών.

Γιατί εγκαταλείψατε το δημόσιο πανεπιστήμιο για ένα εργαστήριο ελευθέρων σπουδών; Ήταν μια δύσκολη απόφαση, που ξένισε πολλούς. Δεν είχα πειστικά επιχειρήματα

εκτός από ένα: είμαι Κεφαλονίτης και το ρίσκαρα.

Μήπως ήταν περισσότερα τα χρήματα; Πείσαμε το διοικητικό συμβούλιο ότι, για να φτιάξουμε ένα σωστό εκπαιδευτικό ίδρυμα, έπρεπε να πληρώνουμε καλούς μισθούς. Έτσι μπορούμε να απαιτούμε από τους συνεργάτες μας να ασκούν τα καθήκοντά τους ως κύρια απασχόληση. Οι καθηγητές μας έχουν φυσική παρουσία και κάνουν έρευνα, η οποία δημοσιεύεται στα κορυφαία επιστημονικά περιοδικά. Γι' αυτό τους πληρώνουμε.

Δηλαδή, ένας καθηγητής που δεν πληρώνεται καλά δεν αποδίδει στο έργο του; Υπάρχουν καθηγητές-ήρωες στα κρατικά πανεπιστήμια. Αλλά οι περισσότεροι -τουλάχιστον στον δικό μου τομέα- είναι υποχρεωμένοι να κάνουν άλλα πράγματα για να ζήσουν αξιοπρεπώς. Πολλές υψηλές θέσεις στον ιδιωτικό τομέα κατέχονται σήμερα από καθηγητές κρατικών πανεπιστημίων, με αποτέλεσμα οι ίδιοι να μην έχουν χρόνο να βρίσκονται στο πανεπιστήμιο.

Από το κρατικό πανεπιστήμιο στο Αμερικανικό Επιτροπές Κεφαλαιαγοράς και Ανταγωνισμού στο Δ.Σ. του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών, ο πολυπράγμων οικονομολόγος εξηγεί γιατί το μέλλον των νέων βρίσκεται στην επιχειρηματικότητα και όχι στις υπαλληλικές σχέσεις.

Πώς εξηγείτε τότε το φαινόμενο να διαπρέπουν τόσοι Έλληνες φοιτητές στο εξωτερικό; Οσοι διαπρέπουν στην Αμερική ή την Ευρώπη είναι η μειονότητα. Λυπάμαι που το λέω, αλλά δυστυχώς τα πράγματα έχουν αλλάξει. Η παραγωγική διαδικασία του κρατικού μας πανεπιστημίου έχει μια διεθνή πρωτοτυπία: παίρνει διαμάντια και τα μετατρέπει σε κάρβουνο.

Η λύση είναι να στραφούν οι φοιτητές προς ιδρύματα που δεν αναγνωρίζονται; Θεωρώ «σφραγίδα έγκρισης» το ότι δεν αναγνωρίζομαστε στην Ελλάδα, ενώ έχουμε πλήρη αναγνώριση από την επιχειρηματική και από τη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα. Εσείς δεν χάσατε το κύρος σας; Προφανώς στα μάτια του κόσμου δεν είμαι πα ο καθηγητής Τραυλός. Αλλά επειδή θεωρώ ότι η Ελλάδα είναι ένα χωριό -και το λέω με κάθε σεβασμό- και επειδή πάντα ως κέντρο αναφοράς είχα τη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα, λίγο με ενδιαφέρει.

Ποιοι έχουν συμφέρον να χρηματοδοτούν το Alba; Οσοι πιστεύουν σε ένα όραμα και θέλουν να στηρίξουν μια ιδιωτική πρωτοβουλία που παράγει επιχειρηματικά στελέχη για την ελληνική οικονομία - ο ΣΕΒ, η ΕΕΔΕ, το ΕΒΕΑ και 90 κορυφαίες ελληνικές επιχειρήσεις.

Μα έχει η ελληνική οικονομία επιχειρήσεις ή εγκαταλείπουν τη χώρα; Δεν την εγκαταλείπουν. Μεταφέρουν την έδρα στο εξωτερικό, για λόγους φορολογικούς και γραφειοκρατίας, αλλά διατηρούν την παραγωγική διαδικασία στην Ελλάδα. Ελπίζω πως αυτό είναι παροδικό και ότι το πολιτικό σύστημα, επιτέλους, θα καταλάβει ποια είναι η βάση του προβλήματος.

Δεν το έχει καταλάβει ακόμη; Όλες οι γε-

νιές μετά τη Μεταπολίτευση έχουν ενοχοποιήσει την έννοια της επιχειρηματικότητας και του κέρδους. Αυτό είναι μεγάλο λάθος. Δεύτερον, έχουμε τρομερή γραφειοκρατία. Τρίτον, ακόμη δεν έχουμε κατανοήσει πόση ζημιά προκαλούμε με το να μη θέλουμε να δημιουργήσουμε ένα απλό, σταθερό και δίκαιο φορολογικό σύστημα.

Τέταρτον, έχουμε απότριδες επιχειρηματίες; Δεν μπορούμε να περιμένουμε από τους επιχειρηματίες να δέχονται συνεχώς την απομείωση της αξίας τους. Οπως φεύγει ο επιστήμονας που δεν μπορεί να βρει δουλειά στον τόπο του, το ίδιο θα κάνει και ένας επιχειρηματίας. Είναι υπόθεση της κοινωνίας να βρει την ισορροπία της.

Υπάρχει άλλη κοινωνία στον κόσμο στην οποία ο πρόεδρος του ΣΕΒ δεν διατηρεί δική του επιχείρηση; Πρόκειται για παρεξήγηση. Ο άνθρωπος ήταν επιτυχημένος επιχειρηματίας, απλώς σε ένα στάδιο της ζωής του αποφάσισε να πουλήσει τις μετοχές του και να μην έχει την επιχειρηματική δραστηριότητα που είχε στο παρελθόν. Πού θα βρουν εργασία οι αυριανοί μανάτζερ που εκπαιδεύετε, όταν κανείς ξένος δεν επενδύει στη χώρα; Εμείς στηρίζουμε την επιχειρηματικότητα των νέων και προσπαθούμε να τους ωθήσουμε να δημιουργήσουν δικές τους επιχειρήσεις. Εκεί βλέπουμε τη διέξοδο των νέων παιδιών - όχι στην υπαλληλική σχέση. Ιδιαίτερα όσοι τελειώνουν θετικές επιστήμες και έχουν καταπληκτικές ιδέες που μπορούν να τις μετατρέψουν σε επιτυχημένα προϊόντα εντός, αλλά κυρίως εκτός Ελλάδας. Τουλάχιστον 10% των αποφοίτων μας έχουν προχωρήσει σε δικές τους επιχειρηματι-

κές δραστηριότητες. Η πιο γνωστή περίπτωση είναι ενός φοιτητή μας με διδακτορική διατριβή στον «Δημόκριτο» που έκανε MBA για να μετατρέψει την ιδέα του για τη χρήση της нанοτεχνολογίας σε δομικά υλικά σε επιχειρηματικό σχέδιο.

Απλά, να μην περιμένουμε ξένες επενδύσεις; Εκείνο που απωθεί κυρίως τους ξένους είναι ότι το ελληνικό κράτος δεν σέβεται τις δεσμεύσεις του. Το ζώ και στο αεροδρόμιο, όπου πολλές φορές η χώρα δεν δείχνει ότι σέβεται την υπογραφή της, ώστε να μπορεί ο επιχειρηματίας να αναλαμβάνει επιχειρηματικούς κινδύνους.

Γ' αυτό μας ξεπερνά η Τουρκία και γίνεται ο νούμερο ένα κόμβος στην περιοχή; Η Τουρκία έχει πιο κεντρική θέση σε σχέση με χώρες όπως η Ινδία και η Κίνα. Αλλά και όσοι θα ενδιαφέρονταν να επενδύσουν στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών, όπως οι Κινέζοι, εξαιτίας του λιμανιού, απωθούνται από το γενικότερο φορολογικό, πολιτικό και θεσμικό πλαίσιο.

Κατά τη διάρκεια της θητείας σας στην Επιτροπή Ανταγωνισμού καταλάβατε γιατί δεν μειώνονται οι τιμές στο γάλα; Και σε αυτό θέλουμε να πρωτοτυπήσουμε στην Ελλάδα και να περικρατώσουμε τα προϊόντα μας. Εγώ το βλέπω ως οικονομολόγος και λέω ότι ο καταναλωτής είναι ο βασιλιάς. Οι παραγωγοί θα βρουν τον τρόπο να εξισορροπήσουν την κατάσταση.

Η τρόικα γιατί διακρίνεται από τέτοια εμμονή; Εκεί καταγράψαι μια σειρά από παθογένειες της ελληνικής οικονομίας. Είμαι 60 ετών και από την εποχή που ήμουν φοιτητής δεν έχουν γίνει πολλά πράγματα από πλευράς διαρθρωτικών αλλαγών.

Τελικά, παρότι καθηγητής, πώς και γίνετε κι εσείς μέλος τώσων επιτροπών και οργανισμών στη ζωή σας; Αυτά τα 24 χρόνια στην Ελλάδα είχα πολλές προτάσεις για να αναλάβω θέσεις στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα, αλλά πάντα είχα ως κανόνα ότι θα παραμείνω ακαδημαϊκός. Ωστόσο, εάν μπορώ να βοηθήσω τη χώρα μου στον τομέα της δικής μου ειδικεύσεως, ευχαρίστως να το κάνω. Έτσι δέχτηκα να υπηρετήσω μόνο στις δύο συγκεκριμένες επιτροπές στον κρατικό τομέα και, τα τελευταία δυόμισι χρόνια, στο αεροδρόμιο.

«Δεν μπορούμε να περιμένουμε από τους επιχειρηματίες να δέχονται συνεχώς την απομείωση της αξίας τους. Οπως φεύγει ο επιστήμονας που δεν μπορεί να βρει δουλειά στον τόπο του, το ίδιο θα κάνει και ένας επιχειρηματίας.»